

ב-27 בספטמבר 2011 נפטרה הסופרת אידה פינק, בגיל 90.

אידה פינק לבית לנדאו נולדה בִּזְבַּרְאָז' (Zbaraż) שבפולין (כיום באוקראינה). בשנת 1941 נפטרה אמה ממחלה. עם פלישת הגרמנים לשטחים שבשליטת ברית המועצות נכלאה פינק עם אביה ואחותה הצעירה אלזה בגטו שהוקם בעיר. בשנת 1942 הצליח האב להבריח את השתיים מהגטו בחסות מסמכים מזויפים. אידה ואלזה הגיעו לגרמניה כעובדות פולניות, ומשנחשפו זהויותיהן האמיתיות, נמלטו והסתתרו במקומות שונים. את קורותיה בתקופת המלחמה תיארה אידה פינק בין היתר בספרה האוטוביוגרפי "נלך בלילות, נישן בימים".

לאחר המלחמה אושפזה אידה פינק בסנטוריום לחולי שחפת. שם סיימה את כתיבתו של סיפורה הראשון, "הסף". בשנת 1957 עלתה פינק לישראל עם אחותה ואביה, ששרד אף הוא. בשנותיה הראשונות בארץ עבדה פינק ביד ושם בגביית עדויות מניצולי שואה. היא כתבה בפולנית ספרי ילדים וסיפורים קצרים, רובם ככולם מבוססים על ארועים אמיתיים. בתחילת שנות ה-70 החלו להתפרסם בישראל תרגומים לעברית של ספריה.

את שנות ילדותה ונעוריה תיארה פינק באיפוק ובדיוק, מנקודת המבט רוויית הגעגועים והנוסטלגיה העדינה של אדם שנוף ילדותו חרב. בסיפוריה המינימליסטיים אודות השואה העבירה פינק את ריח הפחד, את הערפל ואת חוסר-המוצא שבהווייתו של האדם הנרדף ("וריאציות לילות"). ביכולת וברגישות המחישה פינק את הניגוד בין הזוועה של האקציות והרציחות לבין עדינותה של הרוח האנושית והתעלותם הרוחנית של הקורבנות, המבקשים להאחז בזיק של חסד, ברגעים חסרי התקווה והאפלים ביותר של חייהם: בסיפור ללא שם קוראת בת לאביה שנלקח באקציה: "אבא, תהיה בריא!", למרות ששניהם מבינים לאן הוא הולך ("הגן המפליג למרחקים", ע' 61-60). בסיפור "בוקר אביבי" לוקח האב את גופת בתו שנורתה וצועד איתה באקציה, כי זה הדבר היחיד שנותר לו לעשות כדי לבטא את אחריותו ואהבתו ("הגן המפליג למרחקים", ע' 60-54).

בשנת 1985 זכתה פינק בפרס הבינלאומי לספרות ע"ש אנה פרנק בהולנד. בשנת 1995 זכתה בפרס ההנצחה על שם יעקב בוכמן מטעם יד ושם. בשנת 2008 זכתה בפרס ישראל לספרות. ספריה תורגמו בין היתר לאנגלית, גרמנית, צרפתית, ספרדית, הולנדית, איטלקית, הונגרית, דנית ונורווגית. ספרה "נלך בלילות, נישן בימים" נבחר על ידי המרכז האמריקני לספרות יידיש לאחד ממאה הספרים היהודיים הטובים בכל הזמנים.

אידה פינק הותירה בת ושני נכדים.

למאמר על הוראת השואה בעזרת סיפוריה של אידה פינק, [לחצו כאן](#).